

DOI: <https://doi.org/10.15407/np.66.157>

УДК 021.2:004](477.74-25)

Станіслав Денбовецький,

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2327-7478>,

аспірант кафедри інформаційних технологій,

факультет PR, журналістики та кібербезпеки,

Київський національний університет культури і мистецтв,

вул. Євгена Коновальця, 36, Київ, 01601, Україна

e-mail: stasden@ukr.net

ЦИФРОВІ ПРОЄКТИ ПУБЛІЧНИХ БІБЛІОТЕК УКРАЇНИ ЯК СКЛАДНИК НАЦІОНАЛЬНОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ

Метою статті є висвітлення особливостей проєктної діяльності публічних бібліотек України в умовах цифровізації інформаційно-бібліотечних ресурсів та сервісів як складників національного інформаційного простору. **Методологічну основу** статті становили соціально-комунікаційний підходи та методи аналізу і синтезу, когнітивний і метод узагальнення, що уможливило сповна реалізувати мету дослідження. **Наукова новизна** полягає в узагальненні успішних і актуальних цифрових проєктів публічних бібліотек України як складника національного інформаційного простору. **Висновки.** У ході реалізації цифрових проєктів публічними бібліотеками України розроблено нову модель забезпечення суспільства інформацією через широкую співпрацю основних учасників інформаційного поля як на загальноукраїнському, так і на регіональному рівнях на засадах партнерства і загальноприйнятих стандартів. Розвиток регіональних інформаційних проєктів є головною передумовою налагодження співпраці між бібліотеками та іншими інформаційними установами і організаціями в регіоні. Головним елементом стратегії виступає розбудова та зміцнення найширших партнерських стосунків, коли публічні бібліотеки стають посередниками, координаторами й законодавцями.

Ключові слова: електронна бібліотека, електронний ресурс, інформаційні послуги, інформаційно-комунікаційні технології, національна бібліотека, проєктна діяльність, цифрова освіта, цифровізація.

Актуальність теми дослідження. Інформація – важливий складник соціального, економічного, політичного, культурного, освітнього тощо потенціалу людства. В умовах безперервного збільшення її обсягів ак-

туалізувалося питання генерування, оптимізації, зберігання та надання. Відповідно змінилися форми і способи роботи з цими величезними обсягами інформації та новими знаннями. Швидкий розвиток і запровадження інформаційно-комунікаційних технологій призвели до істотних змін в інформаційній сфері на світовому рівні. Їхній всеохоплюючий вплив призвів до створення глобального інформаційного простору, що забезпечує результативну інформаційну взаємодію, доступ до всесвітніх інформаційних ресурсів, всебічне задоволення інформаційних потреб, підвищує роль і значення бібліотеки як інституції глобального формування та надання цілого спектра інформаційних послуг.

Традиційним завданням бібліотеки як соціального інституту є збирання, зберігання та надання загальнодоступної інформації. Сьогодні змінилися способи творення інформаційного продукту, що призвело до відповідних трансформацій соціальних комунікацій, адже бібліотека перетворює інформацію у частину національного потенціалу держави, від якого залежить сталий розвиток українського суспільства. Створення єдиного інформаційного простору на базі корпоративної проєктної діяльності дає змогу бібліотекам надавати користувачам якісні бібліотечно-інформаційні послуги, що сприяє побудові в Україні відповідального громадянського суспільства.

Ми погоджуємося з твердженням І Бірюкової, генеральної директорки Одеської національної наукової бібліотеки, що «одним із провідних завдань сучасної культурно-просвітницької роботи бібліотек є: створення універсальної моделі інноваційної діяльності, а також вивчення і впровадження найбільш успішних практик роботи з цифровими ресурсами й віртуальними сервісами бібліотек на допомогу розвитку культури, науки, освіти; вироблення політики, програм, процедур і технологій, які впливають на бібліотечно-інформаційні послуги та сприяють успішній інтеграції бібліотек у світовий інформаційний простір через проведення різнопланових культурно-просвітницьких заходів із застосуванням інформаційно-комп'ютерних технологій» [1].

Аналіз досліджень і публікацій. Питання проєктної діяльності бібліотек України активно досліджують науковці і практики бібліотечної галузі, серед яких варто назвати таких авторитетних науковців, як О. Башун, І. Бірюкова, Т. Вилегжаніна, О. Воскобойнікова-Гузєва, Т. Гранчак, О. Клименко, К. Лобузїна, О. Мар'їна, О. Сокур, Т. Ярошенко та інші.

Дослідники відзначають, що бібліотеки України на засадах соціального партнерства і співпраці успішно реалізують численні корпоративні проекти, здійснюється внутрішньовідомча, міжвідомча, галузева, міжгалузева бібліотечна взаємодія, що вирішує питання координації та кооперації роботи інформаційних установ усіх форм власності та підпорядкування. Численні публікації у професійних виданнях наголошують на важливості впровадження корпоративних проектів, зокрема, публічними бібліотеками України та перспективності цього напрямку роботи. Автори акцентують увагу на різних аспектах їх формування та функціонування: поставленим цілям і вирішуваним завданням, організаційним питанням, аналізу регламентуючих документів та техніко-технологічних стандартів, принципів їх об'єднання, складу учасників, їхні здобутки та рівень готовності до взаємодії з іншими учасниками соціокомунікаційного середовища тощо. Актуальним напрямом представництва публічних бібліотек України в Інтернеті та у соціальних мережах в умовах цифровізації та проектам цифрової трансформації бібліотек у період глобалізаційних перетворень також приділена увага дослідників [3; 4].

У публікаціях О. Клименко і О. Сокур проаналізовано суть і різноманіття успішних та актуальних бібліотечних проектів Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського [5; 6].

Репрезентуючи огляд регіональних корпоративних бібліотечних проектів, акцентуючи увагу на програмно-проектній діяльності як засобу формування комунікаційного простору, О. Мар'їна наголошує, що «сучасний рівень розвитку комунікаційних каналів і засобів, електронних видань, пошукових систем знімає раніше існуючі обмеження територіальної близькості бібліотек, що дозволяє створювати міжбібліотечні об'єднання не лише в межах регіону, а й на міжрегіональному рівні» [8, с. 127].

А. Гуменчук, представивши концептуальну модель формування базових складових цифрової культури сучасного бібліотекаря, наголошує, що робота з великими обсягами електронної інформації потребує емоційного інтелекту, концентрації і управління увагою, здатності швидко адаптуватися до нових викликів, орієнтування на постійний розвиток і самовдосконалення [2].

Цікавим є підхід К. Літвінової до розуміння явища «цифрового волонтерства», смисл якого полягає в тому, що інформаційно-комунікаційні технології мають використовуватися не лише для власних потреб, але й для вдосконалення суспільства. Прикладами такого волонтерства

є саме участь у соціальних проєктах із використанням інструментів електронної демократії [7].

Отже, сутність і різноманіття успішних і актуальних цифрових проєктів публічних бібліотек України як складника національного інформаційного простору потребує окремого дослідження й узагальнення.

Метою статті є виявлення особливостей проєктної діяльності публічних бібліотек України в умовах цифровізації як складника національного інформаційного простору.

Вклад основного матеріалу. Сьогодні у XXI ст., у процесі переходу від інформаційного суспільства до суспільства знань, важливим завданням для бібліотечної галузі України постає питання створення мережевого розподіленого середовища для забезпечення доступу як до бібліотечних ресурсів, так і архівних, музейних та інших інформаційних установ у сфері освіти й науки. Нині одним із пріоритетів розбудови інформаційного суспільства в Україні є забезпечення вільного доступу до електронних ресурсів (далі ЕР), які є важливим компонентом інформаційно-ресурсного забезпечення сучасного суспільного розвитку. Знання, акумульовані та подані в єдиному електронному середовищі, радикально змінюють спосіб та якість життя суспільства.

Бібліотеками вже накопичено певний досвід із надання у своїх громадах доступу до офіційної інформації, налагодження навчання та консультування з питань комп'ютерної грамотності, користування різними онлайн-сервісами, сучасними каналами комунікації тощо. Бібліотеки задіяні у проєктах з протидії дезінформації, поширюючи на своїх сайтах і сторінках у соціальних мережах правдиву інформацію. Отже, крім культурної і освітньої функцій, реалізують також і важливу соціальну місію.

Публічні бібліотеки України покликані відігравати одну з провідних ролей в упорядкуванні ЕР, потоки яких постійно збільшуються, адже їх інтеграція, забезпечення до них віддаленого доступу в подальшому сприятиме вирішенню суспільно-значущої проблеми – побудова колективної пам'яті народу.

Публічні бібліотеки України у різних проєктах акумулюють значну кількість ресурсів. Особливу роль у розширенні доступу суспільства до інформації відіграють електронні бібліотеки, тематичні бази даних, електронні путівники по ресурсах тощо. Це забезпечує формування інформаційних ресурсів в електронному вигляді за допомогою інфор-

маційно-комунікаційних технологій. Бібліотечні електронні ресурси є вагомим складником як науково-освітнього інформаційного простору, так і національного консолідованого інформаційного простору.

Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого (далі НБУ ім. Ярослава Мудрого) з 2011 р. реалізує амбітний проєкт «Електронна бібліотека «Культура України» (<https://elib.nlu.org.ua/content.html?id=3>), який орієнтований на широкого користувача з метою задоволення освітніх, наукових та довідкових потреб. Прогнозований результат від реалізації цього проєкту:

- інтеграція писемної культури українського народу в європейський та світовий інформаційний простір;
- зміцнення культурних зв'язків та формування позитивного іміджу держави у світі;
- забезпечення рівних можливостей для всіх категорій населення до досягнень національної культури та мистецтва;
- надання користувачам якісно нових можливостей роботи з інтегрованими інформаційними ресурсами бібліотек, музеїв та інших закладів культури з єдиною точкою доступу;
- створенні електронних копій друкованих документів задля їхнього збереження для запобігання фізичного пошкодження документів;
- підвищення ефективності використання документів, всебічне розкриття фондів бібліотек, музеїв, архівів та інших закладів культури з питань культури й мистецтв;
- можливості працювати одночасно з одним документом багатьма користувачами.

Нині кількість документів в «Електронній бібліотеці «Культура України» наближається до 13,5 тис. документів зі щоденним відвідуванням ресурсу близько 10 тис. Усього у цьому широкомасштабному проєкті беруть участь 118 учасників, зокрема, 22 обласні універсальні та спеціальні бібліотеки; чотири книгозбірні національного рівня (Одеська національна наукова бібліотека, Національна історична бібліотека України, Національна бібліотека України для дітей, Національна бібліотека Республіки Казахстан); дві університетські наукові бібліотеки – Київського національного університету культури і мистецтв та Чернівецького національного університету; 22 наукові установи, видавництва та музеї (до прикладу, Національний музей Тараса Шевченка, Національний центр театрального мистецтва імені Леся Курбаса,

Національний історико-культурний заповідник «Гетьманська столиця», видавництво «Фоліо», редакції журналів «Образотворче мистецтво» і «Кіно-Театр» тощо) та окремі автори. Отже, цей проєкт є основою загальнонаціональної електронної бібліотеки.

Також актуальним і надзвичайно затребуваним в українській бібліотечній спільноті є науковий проєкт НБУ ім. Ярослава Мудрого «Українська бібліотечна енциклопедія» (<http://ube.nlu.org.ua/>), який розробляється з 2012 р. Цей електронний ресурс має зручний інтерфейс, є інформативним та максимально актуалізованим науково-довідковим джерелом, який адресований як бібліотечним працівникам, так і всім зацікавленим. У наповненні цього ресурсу беруть активну участь теоретики і практики бібліотечної галузі України.

З 2019 р. Одеська національна наукова бібліотека при підтримці Українського культурного фонду реалізує проєкт «Цифрова бібліотека» (<http://odnb.odessa.ua/rarities/>), яким передбачено оцифрування та забезпечення відкритого віддаленого доступу до понад 200 тис. рідкісних книжкових пам'яток з фонду книгозбірні, які становлять виняткову цінність для України і підлягають внесенню до Державного реєстру національного культурного надбання. Як зазначають автори, це сприятиме збереженню та популяризації національної культурної спадщини у світі, забезпеченню культурних, освітніх, науково-дослідних та інших потреб користувачів, слугуватиме інтеграції надбань українського народу у світовий культурний простір [9].

Сьогодні публічні бібліотеки України реалізують масштабні проєкти зі створення цифрових колекцій, адже головна й визначальна їхня функція – просвітництво, тому вони є потужним фактором як із формування національного інформаційного простору через створювані ними інформаційні продукти, так і ретрансляторами загальнозначущої інформації. Перевагами участі публічних книгозбірень у таких проєктах є:

- доступність до користувача;
- охоплення всіх верств населення;
- ефективна комунікація;
- вміння працювати з різними видами і типами документів;
- наявність облаштованої інфраструктури.

Саме тому публічні бібліотеки України сьогодні є центрами як цифрової освіти, так і створення й надання якісних інформаційних послуг, що неможливо без залучення новітніх інформаційних технологій.

Державна наукова бібліотека України імені В. Г. Короленка працює над формуванням інтегрованого професійного ресурсу «Бібліотечна енциклопедія Харківщини» (<https://libenc.korolenko.kharkov.com/koncersiya-proektu.html>), вперше концепція якого була представлена у жовтні 2014 р. на XVII Міжнародній науково-практичній конференції «Короленківські читання». Це – регіональний корпоративний проєкт, який акумулює науково-довідкову інформацію про бібліотечно-бібліографічну, книгознавчу та документознавчу сферу Харківщини, розкриваючи здобутки всієї бібліотечної справи та суміжних галузей у регіональному аспекті. Засновниками в енциклопедії започатковано 21 розділ, усього сьогодні представлено 150 авторських статей. Над статтями працюють бібліотечні фахівці-представники багатьох бібліотек Харкова: Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка, Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, Наукової бібліотеки Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, інших закладів вищої освіти, Центральної міської бібліотеки імені В. Г. Белінського та інших централізованих бібліотечних систем міста.

Національна історична бібліотека України (далі НІБУ) є Всеукраїнським депозитарієм історичної літератури та методичним центром для мережі публічних бібліотек України у галузі історико-краєзнавчої бібліотечної діяльності й наукової бібліографії з історії нашої країни. З 2012 р. НІБУ реалізує проєкт краєзнавчого електронного ресурсу «Історія міст і сіл України» (https://nibu.kyiv.ua/projects/proekt_kraieznavchoho_elektronnogo_resursu_istoriia_mist_i_sil_ukrainy/), який став логічним продовженням великої роботи, розпочатої у далеких 60-х роках ХХ ст. Отже, було започатковано створення унікального інформаційного продукту – бібліографічної бази даних «Історія міст і сіл України», де сконцентровано інформацію про всі населені пункти України, що нині допомагає забезпечувати реалізацію історичних розвідок, генеалогічних, етимологічних, культурологічних, пам'яткознавчих та інших досліджень.

З 2014 р. у рамках цього проєкту створюється інноваційний бібліотечно-культурологічний краєзнавчий мультиресурс, що зосереджує в одній точці доступу національну історико-краєзнавчу інформацію. Організатори зазначають, що важливим фактором для відбору документів до ресурсу є історична, культурна та етнографічна цінність

наявної у документі інформації, що розкривають соціально-економічне, історико-культурне, політичне, релігійне життя місць поселення українців у різні історичні періоди [10]. Учасниками масштабного проєкту зі створення цього потужного ресурсу є насамперед публічні бібліотеки України, на базі яких створено відділи краєзнавчої роботи.

Над створенням регіонального краєзнавчого корпоративного ресурсу «Історична Волинь» працюють публічні бібліотеки Волинської, Рівненської Житомирської, Тернопільської, Хмельницької областей, адже у цьому проєкті історична Волинь розглядається як частина території, яка охоплювала адміністративно-територіальну одиницю Волинської губернії у 1707 р. у межах цих областей. Ресурс створюється на джерельній базі обласних універсальних наукових бібліотек Житомира, Луцька, Рівного, Тернополя, Хмельницького, обласних краєзнавчих музеїв та обласних архівів. Єдиною точкою доступу до ресурсу є однойменний сайт «Історична Волинь» (<http://istvolyn.info>). Мета проєкту – створення бібліографічної бази даних та електронної бази даних повнотекстових документів праць місцевих істориків-краєзнавців, науковців, письменників, митців, які висвітлюють історію цього краю та надання широкого доступу до цієї інформації всім зацікавленим.

Висновки. Підсумовуючи, треба наголосити, що у ході реалізації всіх цих проєктів розроблено нову модель забезпечення суспільства інформацією через широку співпрацю основних учасників інформаційного поля як на загальноукраїнському, так і на регіональному рівнях на засадах партнерства і загальноприйнятих стандартів. Розвиток регіональних інформаційних проєктів є головною передумовою налагодження співпраці між бібліотеками та іншими інформаційними установами і організаціями в регіоні. Головним елементом стратегії, на наше переконання, виступає розбудова та зміцнення найширших партнерських стосунків, коли публічні бібліотеки стають посередниками, координаторами й законодавцями інформаційних і технічних стандартів системи інформаційних послуг.

Бібліотечні корпоративні проєкти дозволяють забезпечити структурований доступ до інформації як регіонального, так і національного масштабів, а також удосконалити пошукові механізми та розширити можливості учасників. Вони інтегровані та є суттєвим складником різноманітних користувацьких послуг, які сьогодні надають публічні бібліотеки України.

Ми вважаємо, що ключовим невіршеним питанням у сфері цифрової проектної діяльності публічних бібліотек України залишається проблема управління електронними ресурсами. Тому важливо сьогодні зосередитися на питанні створення зведеного електронного каталогу, електронних бібліотек та оцифрованого фонду у межах всієї країни, а отже і створення єдиного органу із забезпечення координації та комунікації з питань проектної діяльності бібліотек України, визначення стратегій подальшого розвитку та розробки єдиних практичних і технологічних рішень їхньої проектної діяльності.

Список використаних джерел

1. Бірюкова І. Цифрові проекти як складова культурно-просвітницької діяльності Одеської національної наукової бібліотеки. *Записки історичного факультету*. 2020. № 31. С. 72–85. DOI: <https://doi.org/10.18524/2312-6825.2020.31.220037>.

2. Гуменчук А. Складові цифрової культури бібліотечного фахівця. *Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук*. 2020. № 5. С. 96–105. DOI: <https://doi.org/10.31866/2616-7654.5.2020.205733>.

3. Денбновецький С. Представництво публічних бібліотек України в медійному просторі. *Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук*. 2022. Вип. 9. С. 47–56. DOI: <https://doi.org/10.31866/2616-7654.9.2022.259148>. [In Ukrainian].

4. Денбновецький С. О. Цифрова трансформація українських бібліотек в умовах глобалізаційних перетворень. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2022. № 1. С. 26–33. URL: <file:///D:/%D0%B7%D0%B0%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D1%82%D0%B0%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D0%B5/257256-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-591941-1-10-20220522.pdf>.

5. Клименко О. З., Сокур О. Л. Бібліотечні проекти – інтегральний елемент системи бібліотечного маркетингу. *Короленківські читання 2020. «Бібліотеки, архіви, музеї: історичний досвід та актуальні тенденції розвитку»* : матеріали XXIII Всеукр. (з міжнар. участю) дистанційн. наук.-практ. конф., присвяч. 190-річчю від часу заснування ХДНБ ім. В. Г. Короленка, Харків, 22–23 жовт. 2020 р. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка, Харків. держ. акад. культури, Харків. обл. від-ня (філія) ВГО Укр. бібл. асоц.; [редкол.: В. Д. Ракитянська (голова) та ін.]. Харків, 2021. С. 157–161. URL: <drive.google.com/file/d/1iRCHoX1OtWVpEoFRb1NdqItFv5GLfd7L/view>.

6. Клименко О. З., Сокур О. Л. Бібліотечні проекти національного наукового бібліотечно-інформаційного комплексу. *Наукові праці Національ-*

ної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. 2021. Вип. 61. С. 272–287. DOI: 10.15407/np.61.272.

7. Літвінова К. Про компоненти цифрової культури. *Digitle. Блог про розвиток цифрового суспільства*. URL: <https://cutt.ly/gyJ3oi8/>.

8. Мар'їна О. Корпоративні бібліотечні проекти як засіб формування соціокомунікаційного середовища. *Вісник Харківської державної академії культури*. 2009. Vol. 28. С. 123–131. URL: <http://eprints.rclis.org/23328/1/13.pdf>.

9. Про проект. *Цифрова бібліотека. Одеська національна наукова бібліотека* : вебсайт. URL: <http://odnb.odessa.ua/rarities/about>.

10. Смілянець С. І. Проектна діяльність Національної історичної бібліотеки України (2009–2013 рр.). *Бібліотечне краєзнавство у культурному просторі України* : II Краєзнавчі читання пам'яті Петра Тронька : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 20 листоп. 2013 р.). Київ, 2014. С. 201–206.

References

1. Biriukova, I. (2020). Tsyfrovi proiektu yak skladova kulturno-prosvitnytskoi diialnosti Odeskoi natsionalnoi naukovoï biblioteku [Digital projects as a component of cultural and educational activities of the Odesa National Scientific Library]. *Zapysky istorychnoho fakultetu*, 31, 72-85. Retrieved from DOI <https://doi.org/10.18524/2312-6825.2020.31.220037>. [In Ukrainian].

2. Humenchuk, A. (2020). Skladovi tsyfrovoy kultury bibliotechnoho fakhivtsia [Components of the digital culture of a library specialist]. *Ukrainian Journal on Library and Information Science*, 5, 96-105. Retrieved from DOI <https://doi.org/10.31866/2616-7654.5.2020.205733>. [In Ukrainian].

3. Denbnovetskyi, S. (2022). Predstavnytstvo publicnykh bibliotek Ukrayiny v mediinomu prostori [Place of public libraries of Ukraine in the modern snformaton space]. *Ukrainian Journal on Library and Information Science*, 9, 47-56. Retrieved from <https://doi.org/10.31866/2616-7654.9.2022.259148>. [In Ukrainian].

4. Denbnovetskyi, S. O. (2022). Tsyfrova transformatsiia ukrayinskykh bibliotek v umovakh hlobalizatsiinykh peretvoren [Digital transformation of ukrainian libraries in the conditions of globalization transformations]. *Library Science. Record Studies. Informology*, 1, 26-33. Retrieved from file:///D:/%D0%B7%D0%B0%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D1%82%D0%B0%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D0%B5/257256-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%D0%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-591941-1-10-20220522.pdf [In Ukrainian].

5. Klymenko, O. Z., & Sokur, O. L. (2021, October). Bibliotechni proekty – intehralnyi element systemy bibliotechnoho marketynhu [Library projects are an integral element of the library marketing system]. In *Libraries, archives, museums: historical experience and current development trends. Proceedings of the XXIII*

All-Ukrainian (with international participation) remote scientific and practical conference (pp. 157-161), Kharkiv, Ukraine. Retrieved from drive.google.com/file/d/1iRCHoX1OtWVpEoFRb1NdqItFv5GLfd7L/view. [In Ukrainian].

6. Klymenko, O. Z., & Sokur, O. L. (2021). Bibliotechni proiekty natsionalnoho naukovoho bibliotechno-informatsiinoho kompleksu [Library projects of the national scientific library and information complex]. *Naukovi pratsi Natsionalnoi biblioteki Ukrainy imeni V. I. Vernadskoho*, 61, 272-287. Retrieved from DOI 10.15407/np.61.272. [In Ukrainian].

7. Litvinova, K. Pro komponenty tsyfrovoy kultury [About the components of digital culture]. *Digite. Bloh pro rozvytok tsyfrovoho suspilstva*. Retrieved from <https://cutt.ly/qyJ3oi8/>. [In Ukrainian].

8. Marina, O. (2009). Korporatyvni bibliotechni proekty yak zasib formuvannia sotsiokomunikatsiinoho seredovyshcha [Corporate library projects as a means of forming a socio-communication environment]. *Visnyk Kharkivskoi derzhavnoi akademii kultury*, 28, 123-131. Retrieved from <http://eprints.rclis.org/23328/1/13.pdf>. [In Ukrainian].

9. Pro proekt [About the project]. *Tsyfrova biblioteka. Odeska natsionalna naukova biblioteka* : web-site. Retrieved from <http://odnb.odessa.ua/rarities/about>. [In Ukrainian].

10. Smilianets, S. I. (2014, November). Proektna diialnist Natsionalnoi istorychnoi biblioteki Ukrainy (2009–2013 rr.) [Project activities of the National Historical Library of Ukraine (2009–2013)]. In *Library local studies in the cultural space of Ukraine. Proceedings of the All-Ukrainian scientific and practical conference* (pp. 201-206), Kyiv, Ukraine. [In Ukrainian].

Stanislav Denbnovetskyi,

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2327-7478>,

Postgraduate Student of the Department of Information Technologies,

Faculty of PR, Journalism and Cybersecurity,

Kyiv National University of Culture and Arts,

36, St. Evgeny Konovaltsya, Kyiv, 01601, Ukraine

e-mail: stasden@ukr.net

DIGITAL PROJECTS OF PUBLIC LIBRARIES OF UKRAINE AS A COMPONENT OF THE NATIONAL INFORMATION SPACE

The purpose of the article is to highlight the peculiarities of the project activities of public libraries of Ukraine in the conditions of digitization of information and library resources and services as components of the national information space. The **methodological basis** of the article was social-communicative approaches and methods of analysis and synthesis, cognitive and the method of generalization, which made it possible to fully realize the purpose of the study. **The scientific**

novelty consists in the generalization of successful and relevant digital projects of public libraries of Ukraine as a component of the national information space. **Conclusions.** During the implementation of digital projects by public libraries of Ukraine, a new model of providing society with information was developed through broad cooperation of the main participants of the information field both at the all-Ukrainian and regional levels on the basis of partnership and generally accepted standards. The development of regional information projects is the main prerequisite for establishing cooperation between libraries and other information institutions and organizations in the region. The main element of the strategy is the development and strengthening of the widest partnership relations, when public libraries become mediators, coordinators and legislators.

Keywords: electronic library, electronic resource, information services, information and communication technologies, national library, project activity, digital education, digitization.

Стаття надійшла до редакції 10.01.2022 р.